

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	PO/KB/02 1342		24 januari 2002
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Advies commissie Kerndoelen			

Bijgaand bied ik u het advies *Verantwoording delen* aan. In dit advies doet de commissie Kerndoelen, onder voorzitterschap van prof.dr. W.H.F.W. Wijnen, een voorstel voor de herziening van de kerndoelen basisonderwijs. In deze brief geef ik op hoofdlijnen mijn reactie op het advies.

Achtergrond

In februari 2001 is de commissie Kerndoelen geïnstalleerd met als opdracht een voorstel te ontwikkelen voor nieuwe kerndoelen. Uit rapporten van de onderwijsinspectie en het Cito is gebleken dat de huidige kerndoelen te weinig werking hebben naar de onderwijspraktijk. De formulering van de huidige kerndoelen is zodanig dat scholen hieraan weinig houvast ontlenen bij de inrichting van het programma. Ook is niet duidelijk welk beheersingsniveau gehaald moet worden. De commissie is gevraagd kerndoelen te ontwikkelen die concreter en aansprekender zijn geformuleerd. Dat moet ertoe leiden dat scholen er beter mee uit de voeten kunnen. Bovendien moeten concreter geformuleerde kerndoelen tot heldere procedures voor verantwoording leiden. Daarbij is de commissie gevraagd de kerndoelen te beperken tot die zaken die van wezenlijke betekenis zijn voor de kansen van kinderen op het succesvol vervolgen van de onderwijsloopbaan na het basisonderwijs. Door de kerndoelen te beperken krijgen de scholen ruimte om eigen keuzes te maken, zodat ze leerlingen meer maatwerk kunnen bieden.

Verantwoording delen

De hoofdlijnen van het advies van de commissie Kerndoelen zijn de volgende.

- De belangrijkste functie van de kerndoelen is het bieden van een referentiekader bij publieke verantwoording. Andere functies van de kerndoelen zijn het garanderen van brede vorming en het zorgen voor een goede doorstroming naar het voortgezet onderwijs.
- De commissie maakt een onderscheid tussen een kerndeel en een differentieel deel. Het kerndeel omvat de voor alle scholen verplichte kerndoelen. In het differentieel deel maakt de school eigen keuzes, die ze verantwoordt in het schoolplan. Grosso modo zal een school voor het kerndeel ongeveer 70 procent van de leertijd nodig hebben.
- De kerndoelen worden geordend in zes leergebieden:
 - Nederlandse taal
 - Rekenen/wiskunde
 - Oriëntatie op mens en maatschappij
 - Oriëntatie op natuur en techniek
 - Kunstzinnige oriëntatie
 - Bewegingsonderwijs en spel
- De bekwaamheden die in een kerndoel worden genoemd zijn ook buiten het betreffende leergebied relevant. In die zin zijn alle kerndoelen leergebiedoverstijgend. De commissie heeft de huidige leergebiedoverstijgende kerndoelen geïntegreerd in de zes leergebieden.
- De commissie heeft de kerndoelen in 'gewone' taal geformuleerd, leergebieden van een karakteristiek voorzien en enkele kerndoelen voorzien van een toelichting.
- In een kerndoel is een exact beheersingsniveau niet uit te drukken. Operationalisering van het beheersingsniveau vindt plaats in toetsen. De bijbehorende normering vindt plaats in leerstandaarden.
- Voor het bepalen of leerlingen kerndoelen, dan wel leerstandaarden bereiken zijn meet- en toetsinstrumenten nodig. De commissie is voorstander van een gevarieerde set van dit soort instrumenten (op het niveau van de leerling, de school en het onderwijsbestel).
- Het differentieel deel stelt scholen in staat eigen keuzes te maken in het onderwijsaanbod, rekening houdend met de leerlingenpopulatie, de wensen van de ouders, de omgeving van de school en doelstellingen en identiteit van de school.

Reactie

Ik heb met waardering kennisgenomen van het advies van de commissie Kerndoelen. Het onderscheid dat de commissie maakt tussen een kerndeel en een differentieel deel is een goede uitwerking van de benodigde balans tussen samenhang in het

onderwijsbestel en beleidsruimte voor scholen. De nadruk op verantwoording kan een kwaliteitsimpuls betekenen.

In het advies van de commissie omvat het kerndeel een breed aanbod (zes leergebieden). De commissie heeft niet gekozen voor een beperking van het kerncurriculum tot taal en rekenen. Deze keuze voor een breder samengesteld kerncurriculum past bij een goede voorbereiding op de basisvorming.

Scholen zullen over de resultaten die worden geboekt binnen het kerndeel verantwoording afleggen. Daartoe dienen toetsen ontwikkeld te worden die voorzien zijn van duidelijke, landelijk geldende normen: leerstandaarden. De mate waarin scholen de leerstandaarden realiseren, zal in de toekomst inzichtelijk gemaakt worden.

Voor het differentieel deel stelt de school een plan op, waarin ze verantwoording aflegt over de gemaakte keuzes en de bereikte resultaten.

Met de voorstellen krijgen scholen meer ruimte om eigen keuzes te maken, terwijl er tegelijkertijd meer aandacht komt voor de verantwoording naar de samenleving.

Voordat een aanvang gemaakt wordt met de uitwerking, dient zicht te ontstaan op het draagvlak voor de voorstellen. Bij de totstandkoming van het advies heeft de commissie Kerndoelen diverse instanties geconsulteerd. Ik acht een breed draagvlak voor de kerndoelen in het basisonderwijs van groot belang. Om die reden zal ik de komende maanden scholen, organisaties en andere betrokkenen in de gelegenheid stellen een reactie te geven op de voorstellen van de commissie. Het gaat dan om de inhoudelijke keuzes die de commissie maakt en over de aansluiting van het voorstel op de ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs. Ook de vraag of de voorgestelde kerndoelen inderdaad in 70 procent van de leertijd 'te doen zijn', maakt onderdeel uit van deze consultatieronde.

Voor de aansluiting van het advies op het voortgezet onderwijs zal ik de Onderwijsraad vragen het voorstel te bekijken, in het licht van zijn advies over de basisvorming en de beleidsreactie daarop. Ook de relatie tussen de voorgestelde kerndoelen en de leerstandaarden zal als aandachtspunt aan de Onderwijsraad voorgelegd worden.

Ik hoop de advies- en consultatieronde in april af te ronden, waarna ik de Tweede Kamer de definitieve beleidsreactie zal voorleggen.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. K.Y.I.J. Adelmund)